

GÖRÜŞLER

HİZMET KUSURUNDAN MALPRAKTİSE

Hekimlere karşı açılan malpraktis davalarında son yıllarda belirgin bir artış olmuştur. Bu makalede, malpraktis, hekim hatası, hizmet kusuru, şahsi kusur, bilgilendirerek izin alma kavramlarının ne oldukları incelenecek, izin verilen risk ve komplikasyon ayrımının önemi ele alınarak, konu ile ilgili ülkemizdeki yasal düzenlemeler, olgu örnekleriyle birlikte incelenerek tartışılacaktır.

Malpraktis : Sözlük anlamı, hekimler tarafından yapılan kötü tedavi (tıbbi yanlış uygulama) demektir. Günümüzde malpraktis terimi, hekimlerin bu eylemleri sonucunda karşılaştıkları cezai ve hukuki sorumlulukları ile yaptırımları ifade etmek için kullanılmaktadır.

Kusur ve Sorumluluk: Malpraktis uygulamalarında karşımıza çıkan iki önemli kavramdır. Sorumluluk hukukunda hareket noktası olan kusur, hizmet kusuru, görev kusuru ve şahsi kusur gibi alt kavramlara ayrılır ve her biri ayrı bir yaptırımı ve/veya yaptırımsızlığı beraberinde getirir (1,5).

Hizmet Kusuru: Kamu hizmetini sunan idari makamların üzerlerine düşen görevleri devamlı ve düzenli olarak topluma sunamamasıdır (1,5). İdari hizmetlerin kuruluş ve işleyişinden kaynaklanır. Hizmet kusuru, Anayasamızın 125. maddesinde düzenlenmiştir (15). Bu maddenin son fıkrasında "idarenin kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu" hükme bağlanmıştır. Bu kusur, hizmeti yerine getiren şahıslara atfedilemeyen, kamu hizmetinin kuruluşunda, düzenlenmesinde, işleyişinde ve örgütlenmesinde ortaya çıkan somut ve objektif bir kusurdur (1,5). Bir başka deyişle kamu hizmeti eksik veya kötü yürütülmekteyse veya bu faaliyet beklenen hizmet gerekleriyle bağdaştırmayacak nitelikteyse idarenin bu hizmeti kusurlu yürüttüğü kabul edilir. Konuya bu sağlık hizmeti açısından bakıldığında, idarenin yani devletin sağlık hizmeti için gerekli örgütü kurması, her türlü araç ve olanağı hizmete hazır halde bulundurması, yine doğması olası bazı olayların önlenmesi ve anında bertaraf edilmesi için gerekli önlemleri almak zorunluluğu vardır.

Sağlık hizmetleri riskli hizmetlerdendir. Bu hizmetlerin yürütülmesi sırasında kişilerin zarar görme olasılığı vardır. Bu zarar hizmeti veren kişilere atfedilebilen veya atfedilemeyen kusurlardan ileri gelmiş olabilir. Kusurlar kendi içinde ağır kusur, kusur veya hafif kusur şeklinde ele alınır. Kişilerin devletin hizmet kusurundan doğan zararlarının tazmini için kusurun ağır olması koşulu aranmaktadır.

Hizmet kusuru ile meydana gelen zarar:

-Kamu hizmetinin kötü işlemesi (örnek 1),

Doç. Dr. Ahmet ÇOLAK

Beyin ve Sinir Cerrahisi Uzmanı, Hukukçu
Taksim Eğitim ve Araştırma Hastanesi,
Nöroşirürji Kliniği, İstanbul.

- Kamu hizmetinin geç işlemesi (örnek 2) veya
- Kamu hizmetinin hiç işlememesi (örnek 3)

nedenlerinden biri ile meydana gelebilir.

Örnek 1 : Üniversitesi hastanesinde yapılan ameliyat esnasında yanlışlıkla hastaya oksijen yerine karbondioksit gazı verilmiş ve bunun sonucunda hasta eksitus olmuştur. Bu olay nedeniyle açılan davada Danıştay 10. Dairesi verdiği kararında: idarenin somut olayda ağır hizmet kusurunun bulunduğuna hükmetmiştir (Karar No: 1995/2379). Kararda bir kamu hizmeti sunan Üniversite idaresinin hastanelerde yapılacak tedavilerin ve cerrahi girişimlerin tıbbi esaslara uygun biçimde ve hizmetin gerektirdiği personellerle ve gerekli dikkat ve özenin gösterilerek yapılmasını sağlamakla yükümlü olduğu ifade edilerek bu yükümlülüğün yerine getirilmemesinin ağır hizmet kusuru niteliğinde olduğuna ve Üniversite idaresinin oluşan zararı tazmin etmesine karar vermiştir (9).

Örnek 2 : Hastanesinde Tuberküloz tedavisi görmekte olan hasta X 'e streptomisin enjeksiyonu yapılır. Buna bağlı olarak hastada anafilaktik şok tablosu gelişir. Bu tabloya anında etkin olarak müdahale edilemez. Bir süre gecikilerek yapılan girişimlere karşın hasta kurtulamaz ve eksitus olur. Bu olay nedeniyle açılan davada Danıştay 10. Dairesi enjeksiyona bağlı olarak şok gelişebileceği ve ölüme yol açabileceğinin tıbbın kabul ettiği bir tablo olduğu; bununla birlikte bu tablonun önlenmesi amacıyla yeterli gözlemlerin yapılmaması, etkili önlemlerin alınmaması sonucunda meydana gelen ölüm olayında davalı idarenin ağır hizmet kusuru bulunduğuna karar vermiştir (Esas No: 1993/363, Karar No: 1994/2502)(8).

Örnek 3 : Miyokart infarktüsü geçiren hasta X, H1 Hastanesine başvurur. Hasta daha kapıdan içeri dahi alınmadan geri çevrilir. Hasta bu kez H2 Hastanesine başvurur. Buradan da aynı şekilde geri çevrilir. Bu esnada 2 saat geçer. Bu kez hasta X, C özel hastanesine müracaat eder Burada görevli hekim K.C. tarafından muayenesi ve gerekli tedavisi yapılır ve hasta koroner yoğun bakıma alınır. Yapılan tüm girişimlere karşın hasta kısa bir süre içinde eksitus olur. Hasta yakınları hekim K.C. yı şikayetle Savcılığa başvurur. Somut olayda H1 ve H2 hastanelerinde kamu hizmetinin hiç işlememesi ve ağır hizmet kusuru söz konusudur.

I) Kamu Sektöründe Çalışan Hekimler Açısından Malpraktis:

Hizmet Kusuru ve Sorumluluk: Sorumluluk açısından her şeyden önce bir hizmet kusurunun varlığı ortaya konulmalıdır (1,5). Bu kusurun varlığı ortaya konulmadan

sağlık hizmetini sunan idare makamlarının sorumluluğu başlamaz. Ayrıca bu kusur nedeniyle sağlık idaresine atfedilebilir bir zarar doğmuş olmalı; bu zarar ile idarenin eylemi veya eylemsizliği arasında bir illiyet (nedensellik) bağı da olmalıdır. Somut bir olayda şayet bir hizmet kusuru var ise, o hizmetin sunumunda görev alan kişilerin şahsi kusurlarından bahsedilemez. Bu gibi durumlarda ortaya çıkan zararlardan kişi olarak hekim değil, o hekimi çalıştıran devlet dairesi sorumludur. Bu nedenle davalar hekime değil, onu çalıştıran devlet dairesine karşı açılır. Yargılama sonunda eğer tazminata hükmedilirse, bu tazminat devlet dairesince ödenir. Hekimin hiçbir şekilde sorumluluğu olmaz. Yukarıda bahsi geçen somut 3 olayda (Örnek 1-3) hekimin sorumluluğu yoktur. Sorumlu olan devlettir.

Görev Kusuru: Kamu hizmetinin verilmesi esnasında görev ile ilgili bir konuda görevi sunan kamu personelinin uygun olmayan davranışı nedeniyle meydana gelen kusurdur. Sağlık hizmeti niteliği itibarıyla emek yoğun bir hizmettir. Bu hizmetin verilmesi esnasında ortaya çıkan kusurun kime ait olduğunun ayrımı noktasında sorunlar yaşanmaktadır. 657 sayılı Devlet Memurları Yasasının 13. maddesinde görev kusuru düzenlenmiştir (10). Burada: "*kişiler, kamu hukukuna tabi görevlerle ilgili olarak uğradıkları zararlardan ötürü bu görevleri yerine getiren personel aleyhine değil, ilgili kurum aleyhine dava açarlar.....kurumun genel hükümlere göre sorumlu personele rücu (geri ödettirme) hakkı saklıdır*" hükmü yer almaktadır (10). Görev kusurunun çok açık bir şekilde bu kanunda tanımlanmış olmasına karşın son yıllarda buradaki hükümlere aykırı bir şekilde hekimlere karşı direkt olarak dava açıldığı görülmektedir.

Örnek 4 : Hastanesi Psikiyatri Kliniğinde hasta X'e Elektrokonvülsif tedavi uygulanır. Tedaviyi takip eden günde hastanın kol ağrısı ortaya çıkar. Hastanın hekimi A tarafından film istenir. Çekilen film patolojiye rastlanılmamıştır şeklinde rapor edilir. Ancak filmi rapor eden kişinin kimliği raporda yer almaz. Daha sonra hasta taburcu edilir. Ağrıları gittikçe artan hasta kolunu kullanamaz hale gelir. Başvurduğu yeni doktoru tarafından çekirtilen grafilerde kırık saptanır. Gerekli müdahale yapılmasına karşın tam bir düzelme olmaz ve hastanın kolunda belirgin sakatlık kalır. Hasta ilk kırığını fark etmeyen hekim A dan ve hastaneden davacı olur.

Görev Kusurunun olduğu hallerde (örnek 4'de olduğu gibi) doğan zararın tazmini için devlet dairesine karşı dava açılır. Somut olayda hekime ait bir kusurun var olup olmadığının saptanması da önemlidir. Yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda bu kusur, hekimlik hizmetinden ayrılamayan bir kusursa, zarar doğrudan bu hekimi çalıştıran kurumca ödenir. Şayet ayrılabilen bir kusursa,

dava öncelikle kuruma karşı açılır. Yargılama sonucunda kurum suçlu bulunursa, zarar hekimi çalıştıran kamu kurumca hasta veya hasta yakınlarına ödenir. Daha sonra kurum bu ödemediği tazminatı hekimden geri isteyebilir (1,5). Hekim davada mahkemece tespit edilen görev kusurunun durumuna ve ağırlığına derecesine göre bu geri ödemeyi yapar veya yapmaz.

Şahsi Kusur: Sağlık hizmeti sunan personelin bizzat kendisinin eyleminden veya eylemsizliğinden doğan kusurdur (1,5). Şahsi kusurun varlığı halinde gerçek anlamda bir hekim hatasından yani bir malpraktisten söz edilir. Burada hekimin bilinen kabul görmüş standart uygulamayı yapmaması, beceri eksikliği veya hastayı tedavi etmemesi nedeniyle tıbbi yanlış uygulaması şahsi kusura yol açar.

Tüm hekimlik uygulamaları hastalar yönünden belirli bir risk oluştururlar. Bu riskler, hekimlik uygulamalarının doğasından kaynaklanmakta, büyük kısmı hekim tarafından gerekli dikkat ve özen gösterilmiş olsa bile kaçınılmazlık nitelik taşımaktadır. Buradaki riskler, izin verilen risk çerçevesinde kaldığında bunun adı komplikasyondur (6,7). Komplikasyonun olduğu hallerde tıbbin yanlış uygulanmasından yani hekim hatasından (malpraktisten) söz edilemez. Bu nedenle tıbbi uygulamalarda;

İzin verilen risk \longleftrightarrow Hekim hatası
(Komplikasyon) (Malpraktis)

ayrımının yapılması çok önemlidir.

İzin verilen risk (informed consent): Tıbbın kabul ettiği normal risk ve sapmalar çerçevesindeki hareketlerden dolayı hasta yönünden istenmeyen sonuçlar meydana gelse bile bunun sorumluluğunun hekime yükletilemediği durumdur (2,3,6,7,12). Burada önemli olan hekimin gerekli dikkat ve özeni göstermesi ve de gerekli önlemleri almasıdır. Ayrıca hekimin her bir tıbbi müdahaleden önce hasta veya hasta yakınlarına hastalıkları konusunda aydınlatması, konulan teşhis, önerilen tedavi yöntemin türü, başarı şansı, yöntemin riskleri, verilen ilaçların yan etkileri, tedaviyi kabul etmediği takdirde hastalığın yaratacağı sonuçlar, varsa diğer tedavi seçenekleri ve riskleri konularında bilgilendirdikten sonra hastadan izin alması da önemlidir. Buna, *bilgilendirerek izin alma veya informed consent denir*. Bu gibi hallerde komplikasyondan söz edilir. Bilgilendirerek izin alma yazılı veya sözlü olabilir. Hastanın hayatını risk sokabilecek tedavi yöntemleri ve girişimlerden önce mutlaka yazılı izin alınmalıdır. Yine yaşı küçük olan veya mümeyyiz olmayan hastaların izni yasal temsilcilerinden yazılı olarak alınmalıdır.

Bir malpraktis olayında davacının haklılığını gösterebilmesi için 4 unsura gereksinim vardır (2,3,6,7). Bunlar:

- Hekim açısından bir görev (ödev) durumunun varlığı:** Hekim ile hasta arasında tıbbi bir ilişkinin varlığı söz konusu olmalıdır. Yani hekimin hastasını genel kabul görmüş, etki ve sonucu bilinen standart nitelikte bir tıbbi müdahaleye tabi tutması gerekir ki bu görev durumu olsun. Hekimin mesleki sorumluluğu hastayı kabul etmesiyle başlar. Hekim normal durumlarda hastayı kabul etme zorunluluğu yoktur. Acil durumlarda bu zorunluluk vardır ve hasta-hekim ilişkisi hekimin hastayı görmesiyle başlar.
- Hekimin bu görevinde bir aksama, bozulma veya ihlalin olması hali.**
- İllyet (nedensellik) bağı:** Bu zarar ile hekimin davranışı arasında bir nedensellik olmalı. Tıbbi uygulamalarda hekim davranışı ile ortaya çıkan zarar arasındaki nedensellik bağının ortadan kalkıp kalkmadığı yoruma açık konulardan biridir. Şöyle ki hastaların hekim önerilerine tam olarak uymaması, tedavi sonrası sağlıklarına gerekli özeni göstermemesi, hekime gerek komplikasyonların saptanması veya tedavisi aşamasında geç başvurması günlük hayatta sık karşılaşılan durumlardır. Bu gibi durumlarda nedensellik bağının varlığının kabul edilmesi objektif ölçütlerle ve hakkaniyetle bağdaşmamaktadır. Bu tartışma ayrı bir makalenin inceleme konusu olacak kadar geniştir. Bu nedenle burada incelenmemiştir.
- Sonuç olmalı:** Hekimin hatalı, kusurlu davranışı ile hasta veya hasta yakını için gerçekten bir zarar doğmuş olmalıdır.

Hekimin bireysel kusurunun olup olmadığı bilirkişi raporları, Adli Tıp Kurumu raporları ve/veya Yüksek Sağlık Şurası kararları ile ortaya konulur.

Örnek 5 : Ortopedist A yeni uzman olmuştur. Bir ilçe hastanesine atanır. Burada muayene ettiği hasta X ' de konjenital skolyoz tanısı koyar. Koşulları pek de iyi olmayan bu hastanede hastasını ameliyat eder. Ameliyat sonrası hastada parapleji gelişir. Çekilen grafilerde ameliyatta kullanılan vidalardan birinin yanlış yere (omuriliğe girmiş olduğu) konulduğu, bununda paraplejiye neden olduğu saptanır. İkinci bir operasyonla vidanın yeri değiştirilir. Ancak hastanın paraplejisi düzelmez. Durumu öğrenen hasta X kendisini sakat bıraktığı iddiasıyla hekim A hakkında dava açar.

Yukarıdaki somut olayda hekimin şahsi kusurunun olduğu görülmektedir. Şahsi kusurun varlığı halinde, hekimin hakkında iki tip dava açılır (tek başına veya birlikte).

Bunlar:

A) Tazminat Davaları

B) Ceza Davaları

A) Tazminat Davaları: Malpraktis uygulamalarından zararlarının doğduğunu iddia eden hasta, hasta sahipleri veya onların yasal mirasçıları tarafından açılan davalar. Tazminat davaları maddi, manevi veya destekten yoksun kalma şeklinde olabilir. Bu davalar birlikte açılabilir gibi ayrı ayrı da açılabilir. Maddi tazminat davaları kişilerin uğramış oldukları zararların giderilmesi amacıyla yöneliktir. Bu tazminat hekimlik uygulamalarından zarar gören kişilerin belirli ve kanıtlanmış zararlarının karşılığıdır. Muhtemel (gerçekleşme olasılığı olan) zararlar maddi tazminata dayanak oluşturamaz. Maddi tazminatların tutarı genellikle bilirkişilerce objektif ölçülere uygun olarak saptanır.

Manevi tazminat davaları ise hekimlerin tıbbi yanlış uygulamaları sonucunda kişilerin duyduğu ağır bir elem ve üzüntülerin karşılığıdır. Maddi tazminata oranla daha sembolik mahiyettedir.

Tazminat davalarında iki önemli kavram (kusur ve sorumluluk) karşımıza çıkar. Bu tip davalarda iddia sahipleri öncelikle hekimin bir kusuru olduğunu, bu kusur nedeniyle kendilerinin zararlarının doğduğunu, bu zarar ile hekimin uygulamaları arasında bir illiyet (nedensellik) bağının olduğunu kanıtlamak zorundadır.

B) Ceza Davaları: Bu davalar, suçların kişiselliği nedeniyle bizzat hekime karşı açılır. Hekimlere karşı açılan bu tip davalar kendi içinde de ikiye ayrılır.

1) Hekimin işlediği fiile ilişkin davalar:

a) Taksirli adam öldürme (TCK'nun 455/Yeni TCK'nun 85.Maddesi)

b) Taksirli haksız fiiller (TCK'nun 459/YeniTCK'nun 89. Maddesi)

2) Göreve ilişkin davalar:

a) Görevi savsaklama veya ihmali davaları (TCK'nun 230. Maddesi)

b) Görevi kötüye kullanma davaları (TCK'nun 240. Maddesi)

1) Hekimin İşlediği Fiile İlişkin Davalar: Hekimin fiili sonucunda ölüm veya sakatlık olup olmaması yargılanacağı ceza maddesini belirlemektedir. Halen yürürlükte olan yasa hekimler lehine yorumlanan çok sayıda hüküm içermektedir (14). Buna karşın Türkiye Büyük Millet

Meclisince kabul edilen 1 Nisan 2005'te yürürlüğe girecek yeni Türk Ceza Kanunu hekimler aleyhine yorumlanabilecek çok sayıda maddeyi bünyesinde taşımaktadır. Bu Kanundaki hükümlere göre tıbbın doğasından kaynaklanan ölüm ve sakatlık halleri suç kapsamında değerlendirilebilecektir. Halen yürürlükte olan kanunda bulunan "tedbirsizlik, dikkatsizlik veya meslekte acemilik gibi" kavramlar "dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık" olarak çok geniş bir şekle sokulmuştur (17).

Türk Ceza Kanununun (TCK) 455. Maddesinde taksirli adam öldürme ve 459. Maddesinde taksirli haksız fiil düzenlenmiştir (14). Yeni Ceza Kanununda Taksir 22 maddede tanımlanmıştır. Taksirli adam öldürme 85. ve taksirli yaralama ise 89. Maddede düzenlenmiştir(17). Getirilen yeni düzenlemede çok daha ağır hapis cezaları öngörülmüştür. Tıbbın doğasından kaynaklanan özel durum, hiç dikkate alınmamıştır. Taksirli adam öldürme durumunda mutlaka kamu davası açılır. Taksirli haksız fiiller takibi şikayete bağlı suçlardandır. Hasta veya hasta yakınının şikayetiyle dava açılır şikayetinden vazgeçmesi ile dava sonuçlanır. Hekimin işlediği öne sürülen eylemlerde bireysel kusurun ağırlık derecesi önemlidir. Kusurun ağırlık derecesine göre cezalar sekizde bire kadar indirilir. Yeni TCK'da bu hükme yer verilmemiş sadece verilecek cezanın failin kusuruna göre belirleneceği ifade edilmiştir (17).

2) Göreve İlişkin Davalar: Bu tip davalar devlet memuru olan kamuda görev yapan hekimlere karşı açılır. Bu davaların açılabilmesi için hekimin Memurların Yargılanmaları Hakkındaki Yasaya göre ön incelemeden geçmesi, ardından yargılanması ve yargılama sonucunda suçlu bulunması gereklidir. Türk Ceza Yasasının 230. Maddesinde görevi ihmali ve 240. Maddesinde ise görevi kötüye kullanma suçu düzenlenmiştir (14).

Yasalarımız hekimlerin ceza davalarında yargılanabilmesi için özel bir düzenleme getirmiştir. Bu düzenlemeler hem Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Yasada hem de Umumi Hıfzısıhha Yasasında yer almaktadır (13,16). Bu yasa hükümlerine göre, hekimlerin ceza mahkemelerinde yargılanabilmesi için Yüksek Sağlık Şurasınca kusurlu ve hatalı bulunmaları gerekir (13,16). Yüksek Sağlık Şurası, hekimlerinin hem kusurlu olup olmadığını; hem de kusurlarının şiddetini (oranını) tespit eder (13,16). Bu saptamalar üzerine hekim yargılanır ve ceza alır.

II) Özel Sektörde Çalışan Hekimler Açısından Malpraktis:

Hekimler, özel sektörde İş Yasası ve Borçlar Yasasında belirlenen hükümlerine göre çalışırlar. İş Yasasında

işverenin sorumluluğu ve işçi statüsünde çalışan hekimin sorumluluğu ayrıntılı düzenlenmiştir (11). Bu Yasada kabul edilen genel kural, kasıt olmayan hallerde doğan zararlardan işverenin sorumlu olduğu şeklindedir. Bir başka deyişle, özel sektörün bir hastanesinde işçi statüsünde çalışan bir hekimin hatalarından doğan zararlardan onu çalıştıran işveren konumunda olan hastane sahipleri sorumludur. Bu sorumluluğun sınırı, hekimin malpraktise yol açan eylem/eylemsizliğinde kendisinin kasıtlı hareket edip etmemesidir. Kasıtlı hallerde hekim, bunun dışındaki hallerde işverenin sorumludur.

Yine burada ceza davaları için öngörülen suçların şahsiliği ilkesi geçerlidir. Bu nedenle ceza davaları direkt hekime karşı açılır. Bunun dışında kalan tazminat davaları onu çalıştıran işverene karşı açılmalıdır. Benzer sorumluluk Borçlar Yasasının 53. Maddesinde istihdam edenin sorumluluğu başlığı altında düzenlenmiştir (4). Burada da genel kural, istihdam eden (yani işveren) sorumludur. Ancak uygulamada işveren konumunda olan özel hastane veya poliklinik sahipleri, hekimlerle imzaladıkları özel sözleşme veya protokollerle bu maddi sorumluluklarını işçi statüsünde olan hekimlere yüklemektedir. Bu nedenle yüklü miktarlarda talepleri içeren tazminat davaları hekimlere karşı açılmaktadır.

KAYNAKLAR

- 1) Akyılmaz B: Kamu görevlilerinin üçüncü şahıslara vermiş oldukları zararlardan doğan mali sorumluluk. Yayınlanmış Doktor tezi, Konya 1991, S:207.
- 2) Aydın E: Tıp Etiğine Giriş, Pegem Yayıncılık Ankara 2001, S:183-192
- 3) Aydın E. Tıbbi Etik ve Malpraktis. Tıp Etiği Araştırmaları, Ed. Arda B. Biyoetik Derneği Yay., Ankara 1999.
- 4) Borçlar Kanunu. 29/4/1926 tarih ve 359 sayılı Resmi Gazete.
- 5) Çolak M. İdarenin Sorumluluğu ve Hizmet Kusuru. Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi, Ankara 1996, S: 47-96.
- 6) Çolak A. Nöroşirürjide Malpraktis. Türk Nöroşirürji Dergisi 12:94-98, 2002.
- 7) Çolak A. Komplikasyon mu? Malpraktis mi?. Malpraktis davalarının asli unsurları. Hekim Forumu Dergisi (İstanbul Tabip Odası Yayını)Nisan-Mayıs 32-33, 2003.
- 8) Danıştay Dergisi. Danıştay Matbaası, Ankara, 1996. Sayı 90, S:1088-1089.
- 9) Danıştay Dergisi. Danıştay Matbaası, Ankara, 1996. Sayı 91, S:1118-1120.
- 10) Devlet Memurları Kanunu. 23/07/1965 tarih 12056 Sayılı Resmi Gazete.
- 11) İş Kanunu. 1/9/1971 tarih ve 13943 Sayılı Resmi Gazete.
- 12) Malpraktis: Hekim Hataları. 3. Adli Bilimler Sempozyumu Kapanış Bildirgesi, Erzurum 6-7 Mayıs 1999.
- 13) Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun. 14/04/1928 tarih ve 863 Sayılı Resmi Gazete.
- 14) Türk Ceza Kanunu. 13/03/1926 tarih ve 320 Sayılı Resmi Gazete
- 15) Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. 20/10/1982 tarih ve 17844 Sayılı Resmi Gazete.
- 16) Umumi Hıfzısıhha Kanunu 06/05/1930 tarih ve 1489 Sayılı Resmi Gazete
- 17) Türk Ceza Kanunu. 12.10.2004 tarih ve 25611 Sayılı Resmi Gazete

Ek 1: Türk Ceza Kanununun İlgili Maddeleri:

Türk Ceza Kanunu Madde 455: "*tedbirsizlik veya dikkatsizlik veya meslek ve sanatta acemilik veya düzen, direktif veya genelgelere aykırı davranış ile bir kimsenin ölümüne neden olan şahıs iki yıldan beş yıla kadar hapse ve ağır para cezasına mahkum olur.... Bu cezalar, kusurun derecesine göre sekizde birine kadar indirilebilir*" (12).

TCK Madde 459 : "*Her kim tedbirsizlik veya dikkatsizlik veya meslek ve sanatta acemiliği veya düzen, direktif veya genelgelere aykırı davranışı ile bir şahsa cismen eza verir veya sağlığını ihlal edecek bir zarar verir..... 3 aydan 6 aya kadar hapse veya ağır para cezasına mahkum olur.....Bu cezalar, kusurun derecesine göre sekizde birine kadar indirilebilir*" .

TCK. 230. Maddesi: "*Hangi nedenle olursa olsun memuriyet görevini yapmakta savaşa ve gecikme gösteren memur 3 aydan bir yıla kadar hapis ve ağır para cezası ile cezalandırılır*"

TCK. 240. Maddesi: "*Yasada yazılı hallerden başka hangi nedenle olursa olsun görevini kötüye kullanan memur 6 aydan bir yıla kadar hapse ve ağır para cezasına hükmedilir. Ayrıca memuriyetten sürekli veya temelli olarak yoksun kılınır*"

Yeni Türk Ceza Kanununun 22. Maddesi : "*..Taksir, dikkat ve özen yükümlülüğüne aykırılık dolayısıyla, bir davranışın suçun kanuni tanımında belirtilen neticesi öngörülmeyerek gerçekleştirilmesidir.*"...

Yeni Türk Ceza Kanununun 85. Maddesinde: "*Taksirle bir insanın ölümüne neden olan kişi, üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.*"

Yeni Türk Ceza Kanununun 89. Maddesinde: "*Taksirle başkasının vücuduna acı veren veya sağlığının ya da algılama yeteneğinin bozulmasına neden olan kişi, üç aydan bir yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır.*"

Yazışma Adresi:

Dr. Ahmet ÇOLAK

Terakki Caddesi, No: 47/7 Bakırköy, İstanbul

Tel : (0212)2928261

Faks : (0212)2526300

e- mail : drahmetcolak@yahoo.com